

שיר ראשון

המגפה / המשטמה

שירי, בת־האלהים, חרון אף אכילס בן־פּלס,
אף האבדון, שהמיט מתלאות בלי־קץ על־אכיים,
רבות נפשות עצומות השליך אל־ירכתי הדם,
נפשות גבורים, ואותם נתן טרף לכלבים
אף לצפור כל־כנף – עצתו של־זאוס היא קמה –
5 למן־היום בו ראשונה התפרדו במריבה בן־אטֶרס
שליט עוצר בעם – ואכילס הגבור הנהדר.
מי מבני־האלים, מי שלח מדנים ביניהם?
בנם של־לטו ושל־זבס. בשגם אפו חרה במלך
שלח מגפה רעה בצבא, ולאמים נגזרו,
10 יען כי־חלל בן־אטֶרס את־כבודו של־כריסס הכהן,
אשר אתא אל־ספינות בני־האכיים המהירות
לפדות את־בתו והביא הכפר מרב לא־יספר,
עמו כליל־דפנים של־פיבוס־אפולון המרחיק־לפגע
תלוי על־שרביט הזהב, ויחל את־פני כל־האכיים,
15 אולם מכלם את־בניו של־אטֶרס הרודים בעמים:
"בניו של־אטֶרס וכל־יתר אכיים עדויי־המצחות!
יתנו לכם האלים היושבים בהיכלי אולימפוס

והחרמתם את-עיר פריאמוס ובשלום תשובו!
 אך את-הילדה היקרה השיבו-לי, קחו את-הכפר,
 יראו את-פני-בנו של-זבס, את-אפולון המרחיק-לפגע!
 כל-האכזבים פה-אחד נאותו לדבריו אז ואמרו
 להדר פני אותו הכהן, לקחת הכפר הנהדר;
 אולם בעיני בן-אטרס, הוא אגממנון, לא מצאו
 דבריו חן, וישלחוהו בחרפה וידבר לו קשות:
 "זקן, אל-אוסוף לפגשך פה אצל הספינות הגדולות!
 אל-תתמהמה עתה ושנית אל-תשוב ותבוא,
 כי לא יועילך אזי גם השרכיט וכליל האלה!
 ואותה לא אשלח לחפשי, עד-אם-תבואנה הזקנה
 שם בביתנו בארגוס הרחק מארץ האבות.
 תהיה סובכת את-נול-האריגה ותשכב בחיקי.
 לד-לה, אל-תרעימני, למען תשוב בשלום".
 ככה דבר; ונבהל הזקן ושמע בקולו.
 דומם הלך הלז על-שפת-הים רב-הרעש.
 אפס כשהלך ורחק התפלל הזקן ויעתר
 לפיבוס-אפולון המושל בן-לטו יפת-התלתלים:
 "שמעה תפלתי, הסוכך בקשת-הכסף על-כריסה,
 שומר את-קלה הקדושה ומושל בגבורה בטנדוס,
 נורא בסמנתי, אם-פעם ספנתי לך היכל חמדה,
 אם-הקרבותי לך פעם עולה שוקים דשנות,
 שוקי פרים ועזים, נא-מלא כיום שאלתי:
 נקם בחצידך את-נקמת דמעי מבני-הדנאים".
 ככה התפלל לאל, ויעתר לו פיבוס-אפולון.
 ירד מרמות אולימפוס ובלבו חמתו נתכת,
 קשתו על-כתפו ואשפתו הסגורה על-כל-עבריה.

צלצלו חציו על-כתפו בצעדו בחרון אפו;
 הלה, והיה מראהו כמראה ליל-הצלמות.
 ישב מנגד לספינות ואת-חצו ירה במחנה;
 צלצול בלהות התמלט מקשת הכסף הדרוכה.
 תחלה הכה בפרדים, בכלבים מהירי-רגלים,
 אחר נגף גם-אותם בחצו, חץ טעון-צער;
 פגע בהם, ולא-כבו השרפות ששרפו למתים.
 תשעה ימים התעופפו חצי אלה במחנה,
 ובעשירי - ויקהל אכילס העם למועצה.
 נטעה בלבו הרה לבנת-הנורעות העצה,
 יען כילכה פאב בראותה במות הדנאים.
 אך כשנקבצו, באו ועמדו המונים המונים,
 קם בקרבם אכילס מהיר-הרגלים ויאמר:
 "עתה, בן-אטרס, אדמה עלינו שוב לתעות בימים,
 לשוב על-עקבותינו, אם-אך נמלט ממנו,
 יען מלתמה ודבר אוכלים בצבא האכזבים.
 אבל הבה נשאל באחד הרואים או בכהן,
 ואולי בפותר חלומות, כי גם החלום מאת זאוס,
 ויגיד לנו, על-מה פה-חרה אף פיבוס-אפולון.
 הבגלל נדר לא-שלם, או יאנף בדבר הקטומבה,
 ובהריחו מריח עשן טלאים ועזים תמימות
 יואיל ויסיר ממנו אותה הרעה הגדולה".
 ככה דבר וישב על-מקומו. ויקם בתוכם
 קלכס בן-תססור המנחש, הטוב שבמנחשים בצפרים,
 הוא אשר ידע מה-הנה, מה-היה וכל אשר-יהיה,
 והוא אשר נהג עד-אליון הספינות של-האכזבים
 ברוח הנבואה, אשר אצל לו פיבוס-אפולון;

דבר בהשכל ובינה וישא אמריו ויאמר:
 "הוי, אכילס, ידיד־זכס! הלא תצוני להגיד,
 למה אָנֹכִי אפולון השליט המרחיק־לפגע?
 הנני מגיד לך, ואולם השבע לי אתה
 לעמד לימיני בחפץ לבבך, בדברים וזרוע;
 יען יראתי, פוֹ־יקצף גִּבֹּר מושל בזרוע
 בכל־הארגאים ובקולו ישמעו בני־האכיים.
 יען מאד עצם המלך באָנֹכִי בגִּבֹּר דל־מנו;
 והיה כִּי־יעצר בקצפו בֹּ־ביום, יסתיר חמתו
 עד לאחרית הימים ויטר, עד שינַקם
 ישמר בלבו עֲבֹרָתוֹ. הרהר, התהיה מגני?"
 השיב אמריו אכילס מהיר־הרגלים ויען:
 "רק חזק והגד את־אות האלה ידעת;
 יען, קלכס, נשבעתי באפולון ידיד־של־זאוס,
 אשר־אליו תתפלל בגלותך אות אל לדנאים:
 כל־עוד אתהלך בחיים ועיני תחזינה פני ארץ,
 ידו יד קשה לא ישלח בך על־הספינות הגדולות
 איש מפל־הדנאים, ולו־גם אגממנון בעצמו,
 אשר יתימר פה לאמר, כי הוא הטוב באכיים."
 חזק לבו, ויען הִרְוָאֵה התמים ויאמר:
 "אפו חרה ולא בשל הקטומֶבֶה או גִּדֹר,
 אִפֹּס בגלל הכהן, שהלבין את־פָּנָיו בֹּן־אֶטֶרס,
 אשר לא שלח את־בתו לחפשי ולא לקח הכפר.
 לכן המיט המרחיק־לפגע מתלאות ועוד יוסיף.
 ואותה הרעה הגדולה לא יסיר מעל הדנאים
 עד־אם־השיבו לאִבִּיהָ הנערה עליו־ת־הָעִין
 חָנֹם אִין־כֶּסֶף, ונהגו ההקטומֶבֶה הקדושה

95

90

85

80

75

עירה כריסה; נכפר את־פָּנָיו ואולי ירצנו".
 כָּכָה דבר וישב על־מקומו. ויקם בקרבם
 אז אגממנון בֹּן־אֶטֶרס הגבור הִרְוָדֶה־כָּרְבִים;
 קצף מאד ולבבו נמלא עֲבֹרָתוֹ השחורה,
 עִינָיו תלהטנה נוראות ודמותן דמות אש מתלקחת.
 תחלה הביט בקלכס בשנאה אימה ויאמר:
 "חווה הרעות! גם־פעם הן לא נבאת לי טובות!
 תמיד תחוש עתידות אף רעות ולבבך בן ידוץ,
 טובות לי לא נבאת מעולם וגם לא פָּעַלְתָּ.
 הנה גם־עתה תגיד דבר־אלים בקהל־הדנאים
 לאמר: לכן ממית תלאות עליהם המרחיק־לפגע,
 עקב אשר־מאנתי לקחת כֶּפֶר בַּת־כְּרִיסס,
 פִּדְיוֹן נהדר מאד, - וגם נפשי בה־חֲשָׁקָה להיותה
 עמי בביתי, ואותה אִבְכֹּר על־פָּנָי קליטימנסטרה,
 אִשֶּׁת נעורי כֶּדֶת, כי אינה נופלת ממֶנָּה
 גם בקומתה ודמותה, בתכונה ומלאכת כָּפִים.
 אִפֹּס אני אֲשַׁלְחָנָה, אִם־אָמֵנִם כֵּן טוֹב וכן יָאֵה;
 טוֹב לי ואַרְאֶה את־עמי נושע, מראות באֲבֹדְנוּ!
 אולם חושו ובְּרוּ לי תשורה אחרת, ולא אחסר
 לבדי מפל־הארגאים המשאת, וכן לא יעשה;
 אתם כלכם הִרְוָאִים, הלא תשורתי הלכה".
 השיב אמריו אכילס מהיר־הרגלים ויען:
 "הוי בֹּן־אֶטֶרס המהלל, הגדול באוֹהֲבֵי כֶּעֶז;
 אי־מִזָּה אֲשַׁכֵּר לך יתנו אֲכִיִּים נדיב־הלבב?
 אין לנו אוצרות הפלל נְעֲרָמִים לִרְבִּי ונָדָעִם,
 בלתי הבִּזָּה בזונו ושלל כל־הערים חלקנו,
 גם לא־יָאֵה, כי ישוב העם ויאספם מחדש.

125

120

115

110

105

100

לבי לא אשים לקצפך; אולם כך אני מתרה:
 יען לזקח ממני אפולון את-כריסאידה,
 אותה אמנם אשלח בספינה שלי עם-עמיתי, -
 אפס תשורתך לי אקח, בת-בריסס יפת-הלחיים,
 בעצמי אבוא אהלך, למען תוכח ותדע,
 כמה עצמתי ממך, וייראו גם האחרים
 לערף אלי ולהדמות ולהעזו בי את-פניהם".
 ככה סח; וכן-פּלס כעס מאד, ובלבבו
 אשר-בחזהו השעיר שמים עצות נלחמו:
 אם ינתק מעל ירכו החרב החדה,
 יפיץ את-כל-הנאספים ויקח את-נפש בן-אטרס,
 או שיכבש את-כעסו הגדול ויעצר ברוחו.
 עוד הוא נועץ בלבו ונמלך בכליותיו, ושולף
 חרבו הגדולה מגדנה, ופלס-אתנה יורדת
 מן-הרקיע, כי הרה לבנת-הזרועות שלחתה,
 יען את-שניהם אהבה, ולבה דאב לשניהם.
 עמדה מאחור ותאחזו בציציות ראשו הזהבהב,
 נגלתה אף-לו לבדו, ויתר העם לא ראוה.
 תמה אכיל וילפת, ויהפך פניו ופתאם
 הכיר פני פלס-אתנה; עיניה אימות נוצצו.
 נשא אמרתו אליה, וידבר את-אמרי-הכנף:
 "למה חרדת אלי, בת-זאוס תופש-האיגיס?
 אין-זאת כילראות את-זדון-לב אגממנון בן-אטרס?
 אפס לך דבר אגידה, וכא מבטחני הדבר:
 זדונו יהיה בעוכריו, ובנפשו יכפרו לאלתר".
 ענתה האלה אתנה כחלת-העין ותאמר:
 "הנה באתי לשפך חמתך כית-שמע בקולי,

185

190

195

200

205

מן-השמים שלחתני הרה לבנת-הזרועות,
 יען את-שניכם אהבה, ולבה דואב לשניכם.
 חדלה-לך מן-הריב ואל-תשלח ידך לחרב.
 חרף תחרפנו בדברים קשים, ויהי אשר יהיה!
 יען זאת לך אגיד, וכא הדבר וכן יהיה:
 המה יבואו לכפר פניך באשכר פי-שלשה
 עקב העלבון הזה; כבש עצמך, שמע בקולנו".
 השיב אמריו אכילס מהיר-הרגלים ויען:
 "אכן, האלה, הן יש ויש לשמע בקולכן,
 אף-כי חמתי בוערת בלבי - כי כן טוב ויאה:
 כל-השומע בקול אלים, לו יעתרו ברצון".
 ענה ועצר את-כפו הקשה על-נצב הכסף,
 השיב את-חרבו הגדולה לנדנה, כי שמע למצות
 פלס-אתנה; והיא למרום האולימפוס נחפזה,
 למשכנות זאוס תופש-האיגיס ואל-יתר האלים.
 אולם בן-פלס שוב פתח בדברי גדופים ויחרף
 את-אגממנון בן-אטרס ולא עמד מקצפו, לא חדל:
 "סובא-הינו, שעינו עין-כלב ולבו לב-צביה!
 אשר לא-נועזו בנפשו מעולם לצאת עם-עמו
 לערף מלחמה, להחליץ, לשבת במארב עם-טובי
 בני-האכיים, כי נורא הדבר בעיניך כמות.
 יותר טוב בעיניך לגזל אשכרים במחנה
 חיל-האכיים הגדול מגבר מדבר כנגדך;
 מלך אוכל-עמו, המושל בעם-בני-בליעל!
 לולא-כן, כיוזו זדת פעם אחרונה, בן-אטרס.
 אולם זאת לך אגיד ושבועה חמורה נשבעתי
 בשרביט המלכים הלז, אשר לא-יוסיף והעלה

210

215

220

225

230

עלים ודליות, כי נטש זה-כמה את-גזעו בהרים
 ושוב את-שרשיו לא-יך, כי פצלה הנחשת על-סביביו
 עלים וקלפה, ועתה יאחזוהו בידיהם כל-שופטי
 האכזבים, שהמה הנוצרים משפטי זאוס;
 הנה נשבעתי לך - והיתה זו שבועה חמורה:
 עוד יבוא יום, ועל-אכילס יתגעגעו בני-האכזבים
 כלם ככלם - ואתה, אף אם-תצטער, לא תועיל,
 כאשר יפלו רבים מידיו של-הקטור הקטלן,
 תרבה תצטער בנפשה, תקצף על-עצמה אתה,
 יען חללת את-כבוד הגבור בבני-האכזבים".
 ככה הביע בן-פלס, וישלך לארץ השרביט,
 עשוי מסמרות זהב על-סביביו, וישב על-מקומו;
 ואגממנון בן-אטרס גם-הוא עומד בקצפו. ויקם
 בתוכם נסטור הנואם, דברן יפה-קול מפילוס,
 דבריו מתקו מדבש ולשונו נפת נוטפת.
 שנים דורות מדברים שפת-אדם זה כבר מתו עליו,
 אלה שגדלו לפנים אתו יחד ונולדו
 בארץ פילוס הברוכה, והיה אז מושל בדור שלישי.
 דבר בהשכל ודעת וישא משלו ויאמר:
 "אוי-לי, מה-גדלה השואה שבאה על-אדמת אכיה!
 עתה מה-יעלז פריאמוס, ישישו צאצאי פריאמוס,
 יגיל מאד לב כל-יתר הטרויים לשמע הבשורה,
 איך אתם נצים כיום, מריבים איש את-רעהו,
 אתם ראשי דנאים, ראשונים בקרב ובמועצה.
 אבל שמעו בקולי, כי שניכם צעירים ממני.
 היה לי שיח ושיג עם-אישים עולים עליכם
 לפני זמן ועדנים, וגם המה לא-היו לי בזים.

יען כי-לא ראיתי ולא אשוב עוד לראות לעולם
 אישים כמו פיריתואוס ודריאס רועה-העמים,
 קינס ואכסדיוס והאיש פוליפם האלהי,
 תסס בנו של-אינס, הנמשל לבני-האלמות.
 היו הם העצומים בכל-בני האדם בארץ;
 הם העצומים בדור ואף בעצומים נלחמו,
 בשוכני ההר הקנטברים, השמידום בגבורה אימה.
 אתם אני התהלכתי בבואי אליהם מפילוס,
 ארץ רחוקה מאד, - כי המה בעצמם קראוני;
 בינם נלחמתי אני לבדי; אין איש שילחם
 אתם מאלה החיים כיום על-פני האדמה.
 והמה התיעצו אתי והיו שומעים בקולי.
 שמעו בקולי גם-אתם, כי אכן יקרה משמעת.
 אתה, ואם-פי גברת, אל-תקח ממנו הנערה,
 יהיה-לו אשפר-הכבוד, לו נתנו בני-האכזבים;
 ואתה, בן-פלס, אל-תאמר להתקוטט במלך והעז
 פנים בו, כי מעולם לא נחל כבוד ככבודו
 מלך תופש-השרביט, וזבס לו חלק התהלה.
 אכן כחך גדול, ואמך הורתך בת-אלים;
 אפס הוא עולה עליך, ויען הוא מושל ברבים.
 אנא, בן-אטרס, כבש את-חמתך, אני-הוא המחלה
 פה את-פניך, וחדלה מזעם את-אכילס, והוא משגב
 לכל-האכזבים בקרב ותשואות מלחמה אימה".
 השיב אמריו אזי אגממנון השליט ויען:
 "אכן, הישיש, נכונים דבריה כל-אשר-דברת.
 אפס הגבר הלז משתוקק להתנשא על-הכל,
 רוצה הוא להיות לנגיד לכל ולמצוה על-הכל,

לפקד מצותיו לכל-איש: סבורני, שאין לו שומע.
 ואם-תופש-רמח עשוהו האלים ההיום לגצת,
 המפני-זה גם-הרשוהו להיות מחרף ומגדף?
 נכנס לתוך דבריו אכילס האיש האלהי ויען:
 "אכן גבר לא-יצלח ואיש רד-לב יכנוני,
 אלו לעולם שמעתי בקולך לכל-אשר-תאמר;
 צו לאחרים וישמעו, אך לי אל-תצוה לעולם;
 יען כי, מבטחני, לא-אוסף לשמע בקולך.
 אפס זאת אגיד לך, ושמרת בלבבך את-דברי:
 ידי אנכי לא אשלח ולא אלחם בגלל אותה נערה
 גם-בך גם-באחר, כי אתם נתתם - ולקחתם;
 אולם מכל-אשר-אתי בספינה השחורה המהירה
 דבר אל-תאמר לקחת ולשאת - ואני לא רציתי.
 אבל נסנא, למען ידעו וראו גם-יתרם
 דמה השחור הנגר כרגע על-גבי הפידון".
 ככה רבו השנים בדברי חרפות ונאצה;
 קמו ופטרו הקהל, אשר-עליד צי האכיים.
 פנה בן-פלס לאהלו ולספינות שוות-הצלעות,
 אתו בנו של-מניטיוס ויתר כל-רעיו עמיתיו.
 אפס בן-אטרס הסיע בים האלהי אניה
 מהירה ובחר בעשרים שיטים ויטען עליה
 ההקטומבה לאל, ואת-בתו הנאנה של-כריסס
 הושיב בספינה, ולראש לה אודיסס האיש רב-העצה.
 המה עלו בספינה, הפליגו בנתיבה הרטבה;
 אך אגממנון בן-אטרס צוה לעם כי יתחטאו.
 והמה התחטאו, השליכו בים כל-רכבים וכתמים,
 זבחו ההקטומבות התמימות לפיבוס-אפולון -

290

295

300

305

310

315

פרים בני-בקר ועזים על-שפת-הים זה-השמים;
 עלה ריח הדשן שממה מתמר בעשן.

ככה היו אז טרודים במחנה; אך אגממנון

טרם שכח המריבה ואיומיו שלו על-אכילס.

נשא אמרתו לטלתביוס ולאברפטס ויאמר -

המה היו כרוזיו, נערי משרתיו הורזים:

"שאו את-רגליכם ולכו אל-אהל אכילס בן-פלס;

תפשו בידה והוליכו בת-בריסס יפת הלחיים;

אך אם-ימאן לתתה, ובאתי לקחתה בעצמי,

אבוא ורב העם אתי, והורע לו יותר הדבר".

ככה דבר וישלחם, ויצא דבר-מושל מלפניו.

והמה הלכו בלי-חמדה על-שפת-הים זה-הכבול,

קרבו עד-אהלי צבא המרמידונים והספינות.

שם מצאוהו, והוא יושב אצל האהל והספינה

שחורת-הכתלים; ולא שמח לקראתם אכילס כי-ראם.

המה יראים מפניו, ואימת המלך עליהם,

עמדו תחתיהם, לא דברו דבר ומאום לא שאלו;

אולם הוא הבין הגיגם, וישא אמרתו ויאמר:

"שלום תבואו, כרוזות, שליחיו של-זאוס ואדם!

קרבו אלי, כי לא-אתם חטאתם לי, אך אגממנון,

אשר שלחכם על-דבר בת-בריסס, הנערה הנאנה.

אנא, פטרוקלוס, זרע-זבס, הוציאה הנערה הננה,

תנה להם ויוליכוה; אך המה יהיו לי עדי

לפני האלים הנצחים ולפני בני-אדם בני-תמותה,

לפני המלך ההוא, זה קשה-הלב, כשיצטרכו

ביום מן-הימים שוב לי להסיר הרעה המבישה

מני יתר העם! כי-אכן בשגעונו יתהולל,

320

325

330

335

340

אינו רואה מה-לפנים ומה-לאחור, למען
 ילחמו בני-האכיים עלי-ד האניות לבטח".
 ככה סח; ופטרקלוס שמע בקול רעו היקר,
 הוציא מיד מן-האהל בת-בריסס יפת-הלחיים,
 נתנה להם להוליכה, ושב אל-צי האכיים.
 הלכה האשה עמהם, אף בלי-חמדה. ואכילס
 רחק מרעיו עמיתיו, ישב ושפף דמעותיו
 אצל שפת ים-השיבה, מסתכל במרחק העכור;
 פרש את-כפיו, התפלל ויעתר לאמו היקרה:
 "אמי, הואיל ואת ילדתני קצר-ימים בארץ,
 הן יחנני למצער כבוד השוכן באולימפוס,
 זכס המרעים במרומים, ועתה חשכו ממני.
 יען כי אגממנון בן-אטרס השליט על-רבים
 חלל את-כבודי, כי לקח תשורת, גזלה למענו".
 ככה דבר בדמעות; ותשמע הורתו הגבירה
 בשבתה במצולות הים על-יד אביה הישיש,
 מהרה עלתה כעין עב-ערפל מתוך ים-השיבה,
 ישבה מנגד לבנה הבוכה מתמוגג בדמעות,
 לטפה אותו בכפה, ותשא את-קולה ותאמר:
 "ילדי, למה-זה תבכה? מה-יגון יקנו בלבך?
 הגד, אל-מעלם דבר בחבך, ונדע גם-שנינו".
 נאנח קשה אכילס מהיר-הרגלים ויאמר:
 "אבל ידעת, שלמה אספר לך, ואת כל יודעת?
 אנו עלינו על-תבי, היא בירת אאטיון הקדושה,
 אותה החרבנו, נהגנו את-כל-המלקוח והשלל.
 חלקו הבנה באמונה בני-האכיים ביניהם,
 עלתה בחלק בן-אטרס בת-כריסס יפת-הלחיים.

אפס כריסס הכהן לאפולון המרחיק-לפגע
 בא אל-צי האכיים לבושי-שריונות-הנחשת
 לפדות את-בתו משביה, ואתו הכפר העצום -
 כליל דפנים של-פיבוס-אפולון המרחיק-לפגע
 תלוי על-שרביט הזהב - ויפצר בכל-האכיים,
 ויותר מכלם בבניו של-אטרס הגבירים לעמים.
 יתר כל-האכיים גאותו לדבריו ואמרו
 להדר פני אותו הכהן, לקחת הכפר הנהדר;
 אולם בעיני בן-אטרס, הוא אגממנון, לא מצאו
 דבריו חן וישלחהו בחרפה וידבר לו קשות.
 קצף הזקן וישב ויעתר לפיבוס-אפולון.
 שמע האל ויעתר לזקן, כי מאד הוא אהבו,
 שלח בבני-הארגאים את-חצי כליונו - והעמים
 בלו המונים המונים, וחצי האל שם מתעופפים
 בכל-המחנה הגדול של-האכיים. אף חוזה
 מיטיב לדעת גלה האות של-המרחיק-לקלע.
 תכף יעצתי לכפר פני אל-זה, אנכי הראשון;
 חרה אף בנו של-אטרס, חש והתרומם ממקומו,
 הלך אימים עלי, ועתה בצע אמרוותיו.
 אותה מסיעים כעת אכיים עליו-העין
 צירה כריסה בספינה, ובידם מנחה למושל;
 וולם עתה באו לאהלי פרוזות והולוכו
 ואתם את-בתו של-בריסס, שנתנו לי האכיים.
 וולם את, אם-יש לאל ידך, לבגד-זה הושיעי;
 ור האולימפוס עלי וחלי פני זכס, אם-אף לבו
 אחד הימים שמחת באמרי-פיה או במעשה.
 ען כמה פעמים שמעתי בהיכלו של-אבי

אשר תתהללי לאמר: לבדך מכל-בני-האלים
את הסירות חרפה רעה מעל פני כונס-העבים,
כאשר רצו כל-יתר שוכני אולימפוס לאסרו:
הרה ופוסידאון, גם פלס-אתנה האלה.
אז קרבת אליו את, האלה, פתחת למוסריו,
חשת לקרא אל-האולימפוס את-בעל מאת הידים,
שמו בריאראוס בפי אלים, אפס כל-בני האדם
איגיון יכנוהו – והוא עולה על-אביו בכחו;
ישב-לו אצל בן-קרנוס, מתגאה בשמו ותהלתו;
נבעתו בני-האלים וימשכו ידם מאסרו.
הזכר תזכיר-לו זאת, שבי אצלו וחבקי את-ברכיו,
אולי יואיל לעמד הפעם לימין אנשי טרויה
ואת-האכיים יגרש לים עד-אחורי הספינות,
ואויב מכה בהם, וישמחו כלם במלכם.
ויכיר אזי אגממנון בן-אטרס השליט ברבים
חטאו, כי חלל את-כבוד הטוב שבבני-האכיים".
שפכה תטיס דמעה, לו אמריה השיבה:
"ילדי, אבוי-לי, ולמה-זה ילדתיך לאסון?
ואלו ישבת על-יד האניות אין-בכי אין-צער,
יען ימיה מעטים, וחיים לא-תרבה בגזרה!
אתה קצר-ימים וגם שבע-רגז מכל-בני-האדם –
הנה לאסון וישד ילדתיך בהיכל אביה.
אפס אעלה באולימפוס הנחפה-שלג לדבר
דברי באזניו של-זאוס השש-לקראת-רעם, אם-ישמע.
ואתה שבה-לך עם-האניות הממהרות לשוט,
קצף על-אכיים והמנע כליל מבוא במלחמה.
זאוס ירד אד-אתמול לאוקינוס אל-האיתיופים

תמימי הדרד לזבחם, וכל-בני-האלים לויהו;
אולם ביום השנים-עשר ישוב אל-הר האולימפוס,
אז גם-אעלה ואבוא אל-היכל-נחשתו של-זאוס,
ברכיו אחבק בתחנה, תקותי, כי לי גם-יעתר".
ככה הביעה, נסתלקה ואותו שמה עזבה,
זועם בלבו על-אודות האשה נאפדת-החמודות
אשר-גזלו ממנו בכח על-כרחו. ואודיסס
הפליג לכריסה, ואתו ההקטומבה הקדושה.
אולם כבואם בנמל העמק מרבה-התהומות,
קפלו הנסים ושמום בתוף האניה השחורה,
חשו ובעבות האניה הורידו את-תרנה
לתוף בית-קבול התרן; חתרו במשוטים למבוא,
מן-האניה השליכו את-אבני העגן וקשרו
את-הכבלים ועלו בחוף הים רב-הרעש,
העלו ההקטומבה לאפולון המרחיק-לפגע;
ירדה גם כריסיאידה מתוף האניה המהירה.
נהגה אודיסס האיש רב-הדעת עד המזבח,
מסרה בידי אביה החביב ויען ויאמר:
"כריסס, שלחני פה אגממנון הגביר-לאנשים
להביא לך את-הבת ואת-ההקטומבה הקדושה
לפיבוס לכפר על-בני-הדנאים ולפיס המושל,
אשר השליח צער רב-נאקות בעם הארגאים".
ככה הביע ומסרה לידיו; ויחד ויקבל
בתו היקרה. והם הוזדזו העמידו בסדר
חטאת החמדה לאל סביב למזבח יפה-בנין,
אחר רחצו כפיהם, חפנו וזרו שעורים.
פרש כריסס את-כפיו ויפלל בקול רם בתוכם:

"שמעה תפלתי, הסוכך בקשת הכסף על-כריסה,
 שומר את-קלה הקדושה ומושל בגבורה בטנדוס!
 כשם שנעתרת-לי פעם, ואנכי שועתי אליה,
 גם כבדתני ותגף קשה את-עם האכזבים –
 ככה תרצני גם-עתה ותמלא את-שאלתי:
 455 הסר-נא עתה מעל הדנאים את-רע המארה".
 ככה התפלל השב, ויעתר לו פיבוס-אפולון.
 והם ככלותם תפלתם וזרותם גרעיני השעורים,
 הרם צואר הפרים, שחטם והפשט את-עורם,
 נטלו מהם את-כרעיהם וכרכון בפדר בשנים,
 460 פדר מכאן ומכאן, ונתחים שמו עליהן.
 שרפן הזקן על-גבי העצים והזה עליהן
 יין נוצץ, ועל-ידו הנערים עם-חמש-הקלשונות.
 אולם כששרפו כרעיהם וטעמו מן-המעים,
 נתחו גם-יתר הבשר ושמו הבתרים על-שפודים,
 465 צלו הבשר בזהירות ושוב הסירוהו את-כלו.
 אפס אחר כלותם את-מלאכתם וערכם הזבח,
 ישבו לסעודה, ולא חסרו דבר במשתה המפאָר.
 אף אחר אכלם ושתותם ומלאם תאנות רעבונם,
 מלאו הנערים המשרתים מזרקי יין עד-שפותם,
 470 חלקו היין לכלם, אף יצקו בפוסות הנסר.
 כל-היום היו מתרצים בני-האכזבים לאפולון
 בשיר ומנגינה, ושירות תהלה ותשבחות ערבות
 שרו למרחיק-לפגע; וישמע – ויגל לבבו.
 אפס כששקעה החמה, והחשכה עלתה,
 שכבו לישן על-יד עבות האניה הגדולה.
 ואאוס ילדת-הבקר, ורדת-אצבעות, אד-תופע,

קמו הפליגו אל-מחנה בני-האכזבים הגדול;
 רוח ערבה זכדם אפולון המרחיק-לפגע.
 480 המה הקימו התרן ויפרשו נסים מלבינים;
 באה הרוח ותפח במפרש באמצע, וירע
 גל הארגמן מסביב לחרטום הספינה הנשאת;
 נחפזה בדרךה בגלים, חוצה נתיבת המים.
 אפס כבואם אל-מחנה בני-האכזבים הגדול,
 485 שבו הסיעו הספינה השחורה אלי-החרבה,
 כתף החולה הגבוהה, תמכוה ביתדות ארכות,
 והמה כלם התפזרו איש לספינתו ואהלו.
 אולם אכילס בן-פלט, זרע-זאוס, מהיר-הרגלים
 ישב וזעם על-יד האניות הממהרות-לשוט;
 490 חדל מלכת למועצה, שהיא תפארת לגבר,
 חדל מצאת למלחמה, אף צערו אוכל את-לבבו,
 נעצר פה והתגעגע על-קול ענות קרב ומלחמה.
 אפס כשעלתה אילת השחר ביום השנים-עשר,
 שבו האלים ההנים לנצח אל-האולימפוס;
 495 כלם צעדו יחד, וזאוס בראשם. ולא שכחה
 תטיס את-מאמר בנה, ותעל מנבכי המים
 השכם בבקר אל-פני הרקיע ואולימפוס הגדול.
 מצאה את קרוניון המביט-למרחוק לבדו אינ-זרים,
 ישב על-תועפות פסגת אולימפוס מרבה-הראשים.
 500 באה וישבה לפניו ותחבק את-ברכיו בשמאלה,
 אפס בימינה שלה אל-תחת סנטרו נגעה,
 שפכה את-שיחה באזני זכס בן-קרנוס המושל:
 "זכס אבינו, אם-פעם שמחתי את-לבך באלים
 במאמר פי או-במפעל, מלא כיום שאלתי:

אָנא, כְּבֹד אֶת־בְּנֵי זֶה קִצְר־הַיָּמִים בְּאָדָם;
 כִּי אֲגַמְּנֹן הַרְוֵדָה־בְּגִבֹּרִים עֵתָה עֲלֹבו,
 נֶאֱצוּ, וַיִּקַּח מִמֶּנּוּ תְשׁוּרָתוֹ וּלְעֶצְמוֹ גִּזְלָה.
 נָקָם אֶת־נַקְמָתוֹ אֹתָהּ, זָכַס הָאוֹלִימְפִי הַעוֹצֵר,
 אָנא, חֹן אֶת־הַטְּרוֹיִים עֲצָמָה עַד שִׁישׁוּבו
 בְּנֵי־הָאֲכִיִּים וַיַּהֲדִרוּ אֶת־בְּנֵי וִירוֹמָמוֹהוּ בְּכָבוֹד".
 כָּכָה אָמְרָה; וְלֹא־עָנָה לָהּ זֹאוֹס כּוֹנֵס־הָעֵבִים,
 מַחְרִישׁ הָאָרֶץ שָׁבַת. וַתִּטֵּס חוֹבֶקֶת אֶת־בְּרָכִיו,
 עָלָיו הַתְּרַפָּקָה, לֹא־פָסְקָה, וַתִּשָּׁב וַתֹּאמֶר לוֹ שְׁנִית:
 "תֵּן הַבְּטָחָתְךָ לֹא־תִשָּׁקֶר, בְּרֹאשֶׁךָ נַעֲנֵעַ אוֹ הַשֵּׁב
 רִיקָם אֶת־פְּנֵי, כִּי אַתָּה אֵין לָךְ לִירָא, וְאִדַּע
 כִּמָּה אֲנִי נִקְלוּתִי בְּעֵינֶיךָ בְּקַהֵל כָּל־הָאֱלֹהִים".
 עָנָה לָהּ זֹאוֹס כּוֹנֵס־הָעֵבִים מִתּוֹךְ חֻמָּה שְׁפוּכָה:
 "רַע זֶה־פָּעַלְךָ לַעֲוֹרֵר מַדְנִים בֵּינִי וּבֵין הָרָה,
 אִם־תִּקְנִיטֵנִי וּתְבוֹא לְהַצִּיק לִי בְּדַבְּרִי נֶאֱצָה.
 הִנֵּה רִיב לָהּ בִּי לַעֲוֹלָם בְּסוּד בְּנֵי־אֱלֹמוֹת הָאֱלֹהִים,
 לֵאמֹר: אֲנִי יָדִי תִכּוֹן לַעֲוֹלָם עִם־טְרוֹיִים בְּלַחֵם.
 אוֹלָם אֶת רַחֲקִי עֵתָה מִמֶּנִּי, לִמְעַן לֹא תִרְאֶה
 הָרָה; וְאֲנֹכִי אֲדַאֵג, וּבָאוּ הַדְּבָרִים וְכוּ יָקוֹם.
 בְּרֹאשִׁי לָךְ אֲנַעֲנֶעַ, לִמְעַן תֵּאֱמִינִי לִי אֲמֹ:
 זֶה־לִּי הָאוֹת וְהַמּוֹפֵת הַגָּדוֹל בֵּין בְּנֵי־הָאֱלֹמוֹת,
 אֲשֶׁר לֹא־תִשׁוּב וּלֹא־תוֹפֵר לַעֲוֹלָם עֲצָתִי, וְאַרְצָה
 דְּבַר לֹא־יִפֹּל, אֲשֶׁר־לוֹ נַעֲנִיתִי בְּרֹאשִׁי".
 דִּבֶּר קְרוֹנִיּוֹן וַיִּרְזֹם בְּגִבּוֹת תְּכֵלֶת שֶׁל־פִּלֵּד;
 נָעוּ קוֹצוֹת הָאֵמְבְּרוּסִיָּה הַעוֹטְרוֹת לְקִדְדוֹ הַמֶּלֶךְ,
 גָּלְשׁוּ מֵרֹאשׁ חֵי־עוֹלָמִים, וַיִּרְגְּזוּ אוֹלִימְפּוֹס הַנִּשְׁגָּב.
 כָּכָה נּוֹעֲצוּ שְׁנֵיהֶם, נִפְרְדּוּ; וַתִּטֵּס הִיא קִפְצָה

מִן־הָאוֹלִימְפּוֹס הַבְּהִיר וַתִּרְדּוּ תְהוֹמוֹת הַיָּמִים,
 וְזֹאוֹס הִלֵּךְ אֶל־מַעֲוֹנוֹ, וַקְמוּ מִפְּנֵי הָאֱלֹהִים
 כָּל־עַם מִמּוֹשְׁבוֹתֵיהֶם לִקְרֹאת אֲבֵיהֶם חֲרָדוּ,
 אִישׁ לֹא נִוְעָז מֵהֶם לַחֲכוֹת לוֹ, כָּל־עַם חֲרָדוּ.
 כָּכָה לָקַח מְקוֹמוֹ עַל־כִּסְאוֹ הָרָם; אוֹלָם הָרָה
 דִּבֶּר לֹא נִפְלָא מִמֶּנָּה, וַרְאֵתָה אוֹתָם נּוֹעֲצִים,
 אוֹתוֹ וּבֵת זִמְוֹנ־הַיָּמִים, תִּטֵּס, לָהּ רִגְלֵי הַכֶּסֶף.
 תִּכָּף פָּנָתָה אֶל־זֹאוֹס בּוֹן־קְרוֹנוֹס בְּדַבְּרֵי הַלְעָג:
 "מִי מִבְּנֵי־הָאֱלֹהִים שׁוֹב נּוֹעֵץ אֹתָךְ, הוּא עָרוֹם?
 תִּמִּיד אֶהְבֵּת לְהַתִּיעֵץ וְהִרְחַק מִמֶּנִּי אֲנֹכִי
 דְּבָרִים לְהַחֲלִיט בְּסִתְרָה, מַעוֹלָם עוֹד לֹא־גִלִּיתִי
 מַעֲרָכִי לְבָךְ גַּם־לִי, גִּזְרָתְךָ – בְּנִפְשׁ חִפְצָה".
 הִשִּׁיב לָהּ אֶת־אֲמָרָיו אֲבִי כָל־הָאָדָם וְהָאֱלֹהִים:
 "הָרָה, אֶל־תֹּאמְרִי לְדַעַת אֶת־כָּל־אֲשֶׁר תִּהְיֶה רוּחִי;
 דִּבֶּר זֶה יִקְשֶׁה מִמֶּךָ, וְאַף כִּי אֶת אִשְׁתְּ חִיקִי.
 אוֹלָם כָּל־אֲשֶׁר יֵאָה לְדַעַת לָךְ, אוֹתָהּ תִּדְעִי,
 אִישׁ לֹא יִקְדִּימָךְ לְדַעַת – גַּם־אֵל גַּם־אָדָם בְּאֶרֶץ;
 וְכָל־אֲשֶׁר אִמַּר וְאִגְזֹר לְבָדִי, וְאֵין אֵל אַחֵר עִמִּי,
 אוֹתָהּ אֶל־תֹּאמְרִי לְדַעַת וּלְחַקֵּר דְּבָר וּדְבָר".
 עָנָתָהּ־לוֹ הָרָה הַגְּבִירָה גְּדֻלַּת־הָעֵין וַתֹּאמֶר:
 "קְרוֹנִיּוֹן, אֲדִיר־אֵימָה, מַה־זֶּה תִּבְעֶנָה שְׁפָתֶיךָ?
 לֹא הִלֵּאִיתִיךָ מַעוֹלָם, גַּם לֹא דִרְשָׁתִי חֲקִירָתִי,
 אַתָּה גּוֹזֵר, שְׁלֹאֲנוּ, כָּל־אֲשֶׁר יִישֹׁר בְּעֵינֶיךָ;
 אִפְסֵי מֵאֹד נִפְשִׁי יִרְאֶה, פֶּן־יִפְתּוֹךְ כָּל־דְּבָרִי
 תִּטֵּס בֵּת זִמְוֹנ־הַיָּם, שְׁרַגְלִיָּה רִגְלִים שֶׁל־כֶּסֶף;
 יַעַן כִּי־אֲצִלְךָ יִשְׁכַּח הַשָּׁכֶם, בְּרִכְיָה חוֹבֶקֶת;
 גַּם, מִדְּמִנִּי, נַעֲנִיתִי־לָהּ לְהַדִּיר אֶת־בְּנָה אֶת־אֲכִילָס,

560

565

570

575

580

585

תביא כליון על-רבים אצל אניות אכיים".
השיב אמריו לה זאוס כונס-העבים ויען:
"הוי האימה, לעולם בי את חושדת, ואין מסתר
לי מנגד עיניך! אפס פעלך מאפע,
יען מלבי תרחקי, - ותגדל רעתך עוד יותר.
אכן, אם-כן הוא הדבר, איוזה כייטיב בעיני;
אולם את שבי-לך ודמי ושמעי בקולי ודברי,
ולא יועילוך כל-האלים, כל-כמה שיש באולימפוס,
בקומי ואניח עליך כפים, אי-אפשר לנצחון".
ככה סח; נבהלה הרה הגבירה גדלת-העין,
ישבה, התאפקה מחרישה ותכבש את-לבה בכת.
וכל-אלהי השמים בהיכלו של-זבס נעצבו;
פתח הפיסטוס, זה חרש האמן המהלל, והסביר
פנים אל-אמו היקרה, להרה לבנת-הזרועות:
"אכן, רע ומר יהי וקשה מנשא אחרית דבר,
שניכם אם-כה תהיו נצים בגלל בני-אדם בני-תמותה,
תעוררו מדנים בקרב האלים; ונעדר ענג
משתה היין המפאר, כי יד הרע על-העליונה.
הנה אדבר על-לב אמי, ואם-היא נבונת דבר,
תסביר פנים אל-זבס אבינו היקר; ולא יוסיף
אבי לקרא לריב ולא ישבית לנו משתנו.
הן אם-אף יישר בעיני משלח-הברקים ומגר
מכסאותינו כלנו, כיהוא האדיר בינינו.
את הואילי ופני אליו בדברי ידידות,
והפך לב האולימפי, והאיר שוב פניו אלינו".
ככה מלל וקפץ, ויתקע בכף אמו היקרה
ספל קבעת-פיפיות, ויען ויאמר אליה:

590

595

600

605

610

"אמי, התאושי וסכלי, אף-על-פי שמאד מר לך,
למען לא אראה בעיני בהכותו אותך, יקרה,
כי יבצר ממני לעמד לימינך, ואם-צר לי,
יען וביען מאד קשה לעמד בפני האולימפי.
הנה כבר קרה לי פעם, ואנכי נחפז לעזרתך,
אחז ברגלי, טלטלני ארצה ממפתן הקדש.
מועף הייתי כל-אותו היום, ועם-חמה שוקעת
נפל נפילתי על-אדמת אי-למנוס כל-עוד בי נשמתי;
שם בנפלי בי טפלו בחמלה אנשים סנטיים".
ככה אמר; וחיכה הרה לבנת-הזרועות,
אף מתוך חיוך קבלה בידה מיד בנה הספל.
אחר הלך ומוג לכל-אלהי השמים,
הולך ומימין ודולה ממזרק הנקטר המתוק.
פרץ צחוק אדיר לא-יחדל בין האלים המאשרים
למראה הפיסטוס בהזדרזו אנה ואנה באולם.
ככה היו מסבים כל-אותו היום, עד-שנטה
למו השמש; ולא חסרו דבר במשתה המפאר:
גם את-מנגינות אפולון, שנגן בכנור הנעים,
גם את-זמירות המוזות, ששרו חליפות בקול נאה.
אולם אחר ששקע אור פני החמה המבריק,
הלכו האלים לנוח איש איש אל-היכל אפדנו,
אשר לו-בנה הפיסטוס פסח שתי רגליו המהלל
ויעשהו בתבונה ובחכמה רבה כוננהו;
וזבס האולימפי משלח-הברקים פנה ליצועו,
עליו יגות כשתתקפו שנתו המתוקה; שם עלה,
נרדם, והרה המולכה על-כס פז שוכבת על-ידו.

שיר שני

החלום / פרשת האניות

יתר האלים וכל־רוכבי הרכב הגברים
 ישנו כל־אותו הלילה; ואוס אד־הוא נדדה שנתו,
 הִיָּה מהרהר בלבו, איכה יהדר את אכילס,
 וימיט אבדון על־רבים אצל אניות אכיים.
 הגה בלבו ומצא עצה זו טובה בעצות:
 אשר ישלח חלום רע לאגממנון בן־אטרס.
 נשא אליו את־קולו ויאמר את־אמרי הכנף:
 "רד־נא, חלום האבדון, אל־צי האכיים המהיר;
 בוא והכנס באהליו של־אגממנון בן־אטרס,
 הגד לו דברים נאמנים, כל אשר־אשים בפיה.
 צו־לו, ויחלץ העם, האכיים יפ־המחלפות,
 תכף מִיד, כי עתה ילכד את־קרית הטרונים
 רחבת־הדרכים; כי אין עוד יושבי אולימפוס הנצחים
 פוסחים על־שתי הסעפים, והרה הפכה לב־כלם
 בתחנוניה - ותוכל, וכלה נחרצה על־טרונים".
 ככה אמר, וירד אל־החלומות, כִּי־שמע,
 חיש הגיע לספינות המהירות של־האכיים.
 קרב עד אגממנון בן־אטרס ומצאו באהל

ישן, יען כִּי־תקפה אותו השנה המתוקה.
 עמד למראשותיו, ופניו כפני בנו של־גלס -
 נסטור, - ואגממנון כבדהו על־פני כל־הזקנים,
 הפך את־פניו כפניו ושח לו החלום האלהי:
 "ישן אתה, הוי, בנו של־אטרס מכניע־הסוסים?
 אל־כל־הלילה תנומה, אל־יִישן איש המועצות,
 אשר־ירעה לאמים, ועליו הרבה דאגות!
 מהר, אלי הט אונף: מלאכו של־זאוס אנכי,
 לבו מאד יכאב לך, ירחמך, ואס־רחק ממך.
 פקד עליך, קום הרק אכיים יפ־המחלפות
 תכף מִיד, כִּי־עתה תלכד את־קרית הטרונים
 רחבת־הדרכים; כי אין עוד יושבי אולימפוס הנצחים
 פוסחים על־שתי הסעפים, והרה הפכה לב־כלם
 בתחנוניה - ותוכל, וכלה חרץ על־טרונים
 זכס. ושמרת בלבך את־דברי אלה, לא תשכח,
 למען תזכר את תרפה שנתך המתוקה ממך".
 ככה אמר ונסתלק, ואותו עזב מהרהר
 בלבו דברים, אשר לא־יהיו ולא־קמו לעולם.
 יען כִּי־אמר, שילכד בור־ביום קרית פריאמוס, -
 שוטה, אשר לא ידע, מה־יעץ זאוס ויעולל:
 יען כִּי־אמר להמיט עוד הרבה אנחות ותלאות
 על־הדנאים והטרונים בסערות קרבות אימות.
 נעור מתרדמתו, וקול אלהים עוד על־סביביו.
 ישב במטה, הזדקף וילבש כתנת רפיקה
 יפה, זה־אף תפורה, התעטף אדרת גדולה;
 תחת לרגליו הצחות קשר הסוליות הנאות,
 שם על־כתפיו הסיף המסמר במסמרות כסף;

תִּפֹּשׁ הַשְּׂרָבִיט שָׁבָא לוֹ בִּירְשָׁה, אֲשֶׁר לֹא יָבֵל,
הֶלֶךְ אֶל־סְפִינּוֹת אֲכִיִּים נוֹשְׂאֵי־סוֹחַרְת־נַחוּשָׁה.
אֲאוֹס אַךְ־עֲלֶתָה בְּהַר הָאוֹלִימְפּוֹס הַנִּשָּׂא לְהַכְרִיז
עַל־אוֹר הַיּוֹם לְזֹאוֹס וּלְיִתֵּר כָּל־בְּנֵי הָאֱלֹמּוֹת;
וְאִגְמִמְנוֹן פֶּקֶד עַל־צְלוּלֵי־הַקּוֹל עַל־כְּרוֹזָיו
לְזַעֵיק אֶת־הָאֲכִיִּים יְפִי־הַמַּחְלָפוֹת לְאַסְפָּה;
הִמָּה הַכְּרִיזוּ בָעָם, וְאַלֶּה נַחֲפֹזוּ בָאוּ.
אִפֹּס תַּחֲלֶה קִרְא הַזִּקְנִים הַנְּדִיבִים לְמוֹעֶצָה
אֲצֶל סְפִינָתוֹ שֶׁל־נִסְטוֹר הַמֶּלֶךְ הַיָּשׁוּשׁ יֶלֶד־פִּילוֹס.
אוֹתָם הַקֹּהִיל בֶּן־אַטְרֶס וַיִּפְתַּח בָּעֶצָה הַטּוֹבָה:
"שִׁמְעוּ, יְדִידִי, חֲלוֹם אֱלֹהֵי לִי־נִגְלָה הַלִּילָה,
בְּלִיל־הָאִמְבְּרוֹסִיָּה הַזֹּה, וּמֵרָאָה פָּנֵי נִסְטוֹר מֵרָאָהוּ,
תֵּאָרוּ כִּתְאָר הֶלֶז, מָאֵד דְּמָתָה קוֹמָתוֹ לְקוֹמָתוֹ
עֲמַד לְמֵרָאשׁוֹתֵי וַיֹּאמֶר אֵלַי וְכֵה עֲנֵה:
"יֵשֶׁן אַתָּה, הוּא, בְּנֹו שֶׁל־אַטְרֶס מְכַנִּיעַ־הַסּוֹסִיס?
אֶל־כָּל־הַלִּילָה תִּנּוּמָה, אֶל־יֵשֶׁן אִישׁ הַמוֹעֲצוֹת,
אֲשֶׁר־יִרְעָה לְאֲמִים, וְעָלְיוֹ הַרְבֵּה דְאָגוֹת!
מֵהָר, אֵלַי הֵט אֲזַנְךָ: מִלֵּאכּוֹ שֶׁל־זֹאוֹס אֲנֹכִי,
לְבוֹ מָאֵד יִכָּאֵב לָךְ, יִרְחַמְךָ, וְאִם־רַחֵק מִמֶּנִּי.
פֶּקֶד עָלֶיךָ, קוֹם הֵרָק אֲכִיִּים יְפִי־הַמַּחְלָפוֹת
תַּכְּף מִיד, כִּי־עָתָה תִּלְכֹּד אֶת־קִרְיַת הַטְּרוֹוִיִּים
רַחֲבַת־הַדְּרָכִים; כִּי אֵין עוֹד יוֹשְׁבֵי אוֹלִימְפּוֹס הַנִּצָּחִים
פּוֹסְחִים עַל־שְׁתֵּי הַסַּעֲפִים, וְהִרָה הַפֶּכֶה לְב־כָּלָם
בְּתַחֲנוּגִיָּה - וְתוֹכֵל, וְכֹלֵה חֶרֶץ עַל־טְרוֹוִיִּים
וְכֹס. וְשִׁמְרַת בִּלְבָד אֶת־דְּבָרֵי אֱלֹהֵי. כֹּה אָמַר.
חֲלַף וְהַסְתַּלַּק, וְאַנְכִי שְׁנַתִּי הַמְתוֹקָה חֲלָפָה.
הִבֵּה נִרְאָה, אִם־נוֹכֵל לְהִרְיֵק אֶת־הָאֲכִיִּים.

אוֹלָם תַּחֲלֶה אֲנִסָּה אוֹתָם בְּדִבְרֵי־ם, כִּנְהוּג,
אִפְקֹד עָלֵיהֶם לָנוֹס בְּסְפִינּוֹת מְרֻבּוֹת־הַמְּשׁוֹטִים;
אוֹלָם אַתָּם עֲצְרוּ בָהֶם אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ בְּדִבְרֵי־ם!
כִּכָּה אָמַר וַיֵּשֶׁב עַל־מְקוֹמוֹ. וַיָּקָם בְּקֶרֶב
נִסְטוֹר הַיָּשׁוּשׁ הַמוֹשֵׁל בְּפִילוֹס רַבַּת־הַחֹלּוֹת.
כָּל־כֹּל אֶת־דְּבָרָיו בִּהְשָׁכַל וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם וַיַּעַן:
"הוּא יְדִידִי, כָּל־מוֹשְׁלֵי אֲרָגָאִים וַיִּוָּעֲצִיָּהֶם!
אֵלוּ כֹּא אֶחָד הָעָם וְסִפְרָ לָנוּ חֲלוֹם זֶה,
כּוֹזֵב אָמַרְתִּי לָזֶה וְעָרַף הֵינִי לוֹ פּוֹנִים;
אוֹלָם עָתָה נִגְלָה לְטוֹב שְׁכַבְּנֵי הָאֲכִיִּים.
הִבֵּה נִרְאָה, אִידֵּךְ נוֹכֵל לְהִרְיֵק אֶת־הָאֲכִיִּים".
כִּכָּה אָמַר וַיֵּצֵא הָרָאשׁוֹן אֶת־הָאֲסָפָה.
קָמוּ גַם־יִתֵּר הַמַּלְכִּים, כָּל־תּוֹפְשֵׁי־הַשְּׂרָבִיט, וְנָלוּ
כָּלָם עַל־רוּעַה־הַגּוֹיִים. וְהָעַמִּים נִקְבְּצִים וּבָאִים.
כְּאוֹתָם נַחֲלִים שֶׁל־דְּבוּרִים הַיּוֹצֵאִים מִנְּקֶרֶת הַסֵּלַע,
צְפוּפּוֹת וְשׁוֹקֵקוֹת מוֹסִיפּוֹת וּבָאוֹת הַמוֹנִים הַמוֹנִים;
יֵשׁ שֶׁהוּא חֲגוּת עַל־פְּרָחֵי הָאֲכִיב כְּתַבְּנִית אֲשַׁלּוֹת,
פִּתְאֵם אֱלֹה לָכָאן וְאַלֶּה לָכָאן תַּתְּפֹּרְנָה -
כִּכָּה נִהְרִי הִלְכוּ הַשְּׁכֻטִּים הַמוֹנִים הַמוֹנִים,
בָּאִים מֵעַם הָאֲנִיּוֹת וּמִן־הָאֲהֵלִים לְאַרְךָ
חוֹפֵי הַיָּם הַנִּשְׂאִים אֶל־הָאֲסָפָה; וּבְקֶרֶב
אוֹסָה, שְׁלִיחוֹ שֶׁל־זֹאוֹס, מִתְּנוּצָצָה, מְזֻרְזָתָם, וְנִקְהָלוּ.
שָׂאֵג שָׂאֵגָה בְּקוֹל הָאֲסָפָה, וְתֵאָנַק הָאֶרֶץ
בְּשִׁבַת הָעָם לְגוֹיֵיהֶם, וְהִיתָה מְהוּמָה. הַכְּרִיזוּ
תִּשְׁעָה כְּרוֹזוֹת לָעָם לְהַסּוֹתָם, וְעַמְדוֹ מִלְּשָׂאֵג,
יְטוּ אֲזָנִים לְדִבְרֵי הַמַּלְכִּים מְזֻרְעוֹ שֶׁל־זֹאוֹס.
אַךְ בְּדִי־עֲמֵל יֵשֶׁב הָעָם עַל־מְקוֹמוֹ, וּכְשִׁבְתּוֹ

פסק מנהם. אז קם אגממנון המושל ממקומו,
כפו אותות בשרביט, מעשה הפיסטוס בחכמה.
נתן אותו מתנה לזבס בן-קרונוס המושל,
זבס מסרו לשליחו להרמס המכה את-ארגוס;
הרמס המושל מסרו לפלופס בולם-הפוסים,
אולם פלופס מסרו לאטרס רועה-הגויים;
אטרס במותו הורישו לתיאסטס העשיר-בכבשים,
אף תיאסטס הנחילו לאגממנון לשאתו,
למשל על-איי הים הרבים ועל-ארגוס על-כלה.
תמד עליו המלך וידבר באזני בני ארגוס:
"רעי עמיתי, גבורי-דנאים, משרתיי של-אֶרס!
זבס בן-קרונוס סבכני בסבך מתלאות אימות:
הוא האים הבטיח לי וגם נענע בראשו,
אשר אשוב לאחר קרקרתי את-אליון הבצורה:
עתה יעץ עלי המרמה הרעה וגם צנה
לשוב לארגוס באי-כבוד, ורבים הנופלים מעמי.
הנה כן טוב וכן יאה בעיניו של-זאוס, שמגר
ארצה כמה וכמה עטרות של-ערים וירבה
ויוסיף למגר, וביען הוא שגיא והוא הכל-יכול.
אולם גם דורות עוד באים יבושו יכלמו לשמע,
אשר עם גדול ועצום כעם האכיים שוא אסר
קרב ומלחמה לריק בגברים מעטים ממנו,
דלים, מתי-מספר, - ואין קץ, ותשועה רחוקה ממנו!
ואלו כרתנו ברית שלום כלנו, אכיים וטרויים,
ואמר אמרנו להוציא במספר אלה ואלה,
והיו נקהלים הטרויים, כל-אשר-יש-לו כירים,
אולם אנו אכיים מתפקדים עשרה עשרה,

ולקחו כל-סיעה וסיעה איש טרויה, שימוג לה יין, -
רבות ורבות עשרות תחסרנה כיום את-מלצרן.
יעז כן רבו, סבורני, בני האכיים מאנשי
טרויה היושבים בעיר; אף בעלי-ברית להם רבים,
באים מערים רבות, אנשים תופשי-חניתות,
הם יניאוני בחזקה מהפיק את-זממי, מקרקר
מצודת אליון הקדושה, העיר הנושבת מאדם.
הנה כבר חלפו עלינו תשע שנות זאוס הגדול,
רקבו קרשי הספינות, עבותות הספינות כבר בלו;
הנה נשינו וטפנו יושבים באשר הם יושבים
בתוך חדריהם, ועיניהם אלינו תכלינה; והדבר,
אשר-למענו באנו, אנחנו טרם השלמנו.
הבה ושמעו קולי כלכם אל-כל-אשר-אמר:
ננוס בספינותינו אל-ארץ האבות אהבנו,
יעז לעולם לא-נלכד את-טרויה רחבת-הדרכים".
ככה אמר ויעורר בקרב חזם את-לבם,
לב כל-העם, שלא היה בסוד המועצה ולא ידע.
הלקה ותנע העדה, באשר נוע ינועו
משברי ים של-אקריה ברוח מזרחי ודרומי,
אשר ירימום בגיחם מענגי זאוס אבינו.
כאשר טלטל וטלטל זפיר את-הקמה הרמה,
פתאם יפרץ יתפרץ וידכא לעפר שבילים,
ככה טלטל הקהל הגדול בלו, בתרועה
פרצו אליהאניות, ויעל האבק מתחת
כפות רגליהם מתמר. ויפקדו איש על-רעהו
לתפש בספינות, למען הסיעו בים האלהי,
פנו חריצים ותעלות; ויעל הקול לשמים,

קול המשתוקקים ביתה; הוציאו משענות הספינות.
 והיו ארגאים אז שבים הביתה גם כנגד הגזרה,
 לולא הרה, שנשאה את קולה ותאמר לאתנה:
 "אוי-לי, בת תופש-האיגיס, הבת שאין לכבש, האמנם
 עתה הביתה ינוסו ארגאים, אל-ארץ אבותם
 אשר-אהבו, על-גב הים זה רחב-הידיים?
 יטשו לשם ולתהלה פה לפריאמוס ולטרויים
 את-הלנה בת-ארגוס, אשר-בגללה פה אבדו
 הרבה אכיים בטרויה, רחוקים מארץ אבותם?
 מהרי אל-האכיים נושאי-שריונות-הנחשת,
 עצרי בגבר וגבר במתק דבריה ומנעים
 מהסיע בים האניות מקפות-המשוטים".
 ככה אמרה. ולא סרבה אתנה כחלת-העין.
 סערה טסה ביעף מרמות אולימפוס, ומהר
 באה הגיעה עד-ספינות עם-האכיים המהירות.
 מצאה שם את-אודיסס, האיש אשר-חכם כזאוס,
 עומד, יען לא-נגע בספינה השחורה הנאה,
 יען התעצב האיש אל-לבו, נפשו עליו מרה.
 נגשה אליו אתנה כחלת-העין ותאמר:
 "בנו של-לארטס, זרע-זאוס, אודיסס האיש רב-המזמות!
 הבאמת אתם רוצים לנוס אל-ארץ האבות
 אשר-אהבתם, כיתפרצו אל-האניות הנאות?
 תטשו לשם ולתהלה פה לפריאמוס ולטרויים
 את-הלנה בת-ארגוס, אשר-בגללה פה אבדו
 הרבה אכיים בטרויה, הרחק מארץ האבות?
 מהר אל-עם האכיים, רד ואל-נא תתמהמה,
 בגבר וגבר עצר במתק דבריה ומנעים

מהסיע בים הספינות מקפות-המשוטים!"
 ככה אמרה. והכיר את-קול בת-האלים המדברה,
 מהר רץ והשליך מעילו מעליו - הרימו
 אברבטס כרוזו, האיש האתקי מלוהו.
 קרב אל-אגממנון בן-אטרס ויקח מידיו
 שרביט המלך, שבא לו בירשה, אשר לא-יבל;
 בא אל-בני האכיים לבושי-סוחרת-הנחשת.
 והיה מדי פגעו במלך או באחד העם מן-הנדיבים,
 היה עומד לפניו ועוצרו בדברים הרפים:
 "אמלל, לא-יאה לך להבהל כמוג-לב ופתדן.
 מוטב שבה על-מקומך, אמר לאחרים וירגעו.
 יען אינך יודע, מה אמר בלבו בן-אטרס:
 עתה ינסה ומחר ייסר את-בני האכיים.
 הן לא-כלנו שמענו, מה סח במועצה, מה-יעץ.
 אפן פו-יחר, והמיט רעה על-עם האכיים.
 יען כי גדול קצפו של-מלך מזרעו של-זאוס,
 זאוס לו חלק מכבודו, ורב-המועצות אהבו!"
 והיה כיראה את-אחד העם, והוא צועק, ותפשו,
 היה מכהו בשרביט, היה מחרפו ואומר:
 "שב-לך, אמלל, על-מקומך ושמע, מה-יאמרו אחרים,
 טובים ממך, ואתה ירא-קרב וחסר-אונים!
 שמך לא יחד במועצה ולא במלחמה כבודך.
 כלום כלנו גם-נמלך יחדו, כל-האכיים?
 רבות רשיות אין טוב; יהיה האחד השורר!
 מלך האחד, לו נתן בן-קרנוס יודע-הנכלים
 שרביט מלכים ודין למען ימלך עלינו".
 ככה נהג בשלטון וערף הצבא; שוב פרצו

המה אל־האספה מן־האֱהלים והספינות
ברעש, כהמות גלים על־שפת הים רב־השאון,
מכים על־חופיו התלולים, ונהם הים נהם אִימה.
יתר הגברים כִּכר יִשְׁבוּ מְחֹשִׁים אִישׁ עַל־מְקוֹמוֹ,
רק תְּרִסִּיטס לִבָּדוֹ, הפֶּטְפֶּטֶן הַגָּדוֹל, צוֹחַ,
לבו כִּי־מֵלֵא הַמּוֹן דְּבָרִים בְּטָלִים וּמַגְנִים,
אף הַתַּעֲשֵׁק עִם־מַלְכִּים שֶׁלֹּא בְנֵמוֹס הִיפָּה
אִם־אֶךְ סִבֵּר, כִּי יַעִיר בִּזְאֵת אֶת־צֹחֹק הָאֲרָגָאִים.
הִיָּה הַגִּבֵּר הַמְּכַעֵר בְּכָל אֲשֶׁר־עָלוּ עַל־אֲלִיוֹן:
הִיָּה עֶקֶל וְחַג־רֶגֶל, וְשֵׁתִי חֲטוּטֹרוֹת
לוֹ עַל־כִּתְּפָיו הַהוֹלְכוֹת וְכוֹפְפוֹת כָּל־פִּי הַחֹהָה,
רֹאשׁוֹ עוֹלָה מִתְחַדֵּד, וְשַׁעְרוֹ מַעֲט צִמָּח.
אֶךְ אֶת־אֲכִיל וְאֶת־אוֹדִיסֵס זַעַם מִכָּל־בְּנֵי הָאָדָם;
הִיָּה מִקְלָלִם תָּמִיד. אוֹלָם הַפַּעַם הִטִּיחַ
דְּבָרִים כָּל־פִּי בּוֹ־אֶטְרֵס בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת, – וְאוֹלָם
בְּנֵי־הָאֲכִיִּים הַתֹּאנְפוֹ, כִּי־חָרָה לָהֶם עַל־הַדְּבָר.
הִיָּה קוֹרֵא בְּקוֹל, וַיִּחְרַף אֶת־אֲגַמְמֶנוֹן:
”מִה־שׁוֹב תִּתְּאוֹנוּ, בּוֹ־אֶטְרֵס, עֵתָה מִה נִפְשֶׁךָ תִּחְסֹר?
הֵן אֶהְיֶה מְלֹאִים הַנְּחֹשֶׁת, וְרַבּוֹת פִּלְגָּשִׁים
בְּתוֹךְ אֶהְיֶה נִבְחָרוֹת, שׁוֹה דֹרְכָנוּ אֲכִיִּים
לְתַת לָךְ רֹאשׁוֹנָה, עַת נִלְכֵּד אַחַת הַמְּצוּדוֹת.
אוֹלִי תִרְצֶה בְּזֶה־הָרֶב, לָךְ יָבִיא מֵאֲלִיוֹן
כִּפּוֹר נִפְשׁוֹ שֶׁל־בְּנוֹ אִישׁ־טְרוֹיָה מְכַנִּיעַ־הַסּוֹסִים,
אֲסוֹר נִהְגָּתִיו אֲנִי אוֹ אֶחָד מִבְּנֵי הָאֲכִיִּים,
וְאוֹלִי אֲשֶׁה צַעֲרָה, תִּזְדוּג לָהּ בְּאֶהְבִּים
לְהִיּוֹת לָךְ לִבְדָּה? אֲכָל לֹא־יָאָה לְמִנְהִיג,
אֶל־לִשְׁר צָבָא לְהִמִּיט שׁוֹאָה עַל־הָאֲכִיִּים!

235 אִי־לָכֶם, מוֹגִי־הַלֵּב, אֲכִיּוֹת וְלֹא גִבְרִים אֲכִיִּים!
הִכָּה נִשׁוּבָה הַבֵּיתָה עִם־הָאֲנִיּוֹת וְאוֹתוֹ
נַעֲזוֹב פֹּה בְּשֹׁדָה טְרוֹיָה לַהֲנוֹת מִשְׁלָל, וַיֵּדַע
הַבַּעֲזָרְתָנוּ לֹו־יֵשׁ תוֹעֵלֶת לְהוֹעִיל אִם־אֵין!
הִנֵּה עֵתָה גַם־חִלַּל אֶת־כְּבוֹד אֲכִילֵס הָעוֹלָה
עָלָיו וַיִּקַּח מִמֶּנּוּ תְשׁוּרָתוֹ, גִּזְלָה לְמַעַנּוֹ.
240 מָרָה אֵין בָּלֵב אֲכִילֵס, וּרְפָה־יָדַיִם הַגִּבֵּר, –
לוֹלֵא־זֹאת, כִּי־אֵז וְדָת פַּעַם אַחֲרוֹנָה, בּוֹ־אֶטְרֵס!”
כִּכָּה אָמַר תְּרִסִּיטס וַיִּחְרַף אֶת־אֲגַמְמֶנוֹן
רוֹעַה־הַגּוֹיִים; אֶךְ מֵהֵר, קָרֵב אוֹדִיסֵס הַנָּדִיב,
245 הַבֵּיט אֲלָיו בּוֹזֵעַם, וַיִּדְבֵּר לוֹ קִשּׁוֹת וַיֹּאמֶר:
”הוֹי, תְּרִסִּיטס הַפֶּטְפֶּטֶן, וְאִם־דִּבְּרוּ רַם־קוֹל בְּעֵדָה!
חֲדָלָה־לָּךְ וְאֶל־תִּזֵּד לְהַתְקוּטֵט אֶךְ־אֶתָּה בַּמַּלְכִּים!
הִנֵּה זֹאת אֲנִי אוֹמֵר; אֵין בְּבִגִּי אָדָם כְּמוֹתְךָ
רַע מִכָּל־אֱלֹהִים שֶׁעָלוּ עַל־אֵילֹוֹס עִם־בְּנָיו שֶׁל־אֶטְרֵס.
250 הִנֵּה לָכֵן לֹא־לָךְ לְשֹׂאת שֵׁם־מַלְכִּים בְּפִידָה,
לְנֹאֵץ אוֹתָם בְּקֶהֱל וּלְאַרְב לְתִשׁוּבָה הַבֵּיתָה.
הִנֵּה אֵין אֲנִי יוֹדְעִים, אִידָהּ יִפֹּל דְּבָר, אִם־נִשׁוּב
אֲנִי בְּנֵי הָאֲכִיִּים הַבֵּיתָה בְּשָׁלוֹם אוֹ־בְרָעָה.
אוֹלָם אֶתָּה פֹּה יוֹשֵׁב וּמְחַלֵּל אֶת־כְּבוֹד אֲגַמְמֶנוֹן
255 בְּנוֹ שֶׁל־אֶטְרֵס, רוֹעַה־הָעַמִּים, כִּי־מִרְבִּים לוֹ תְשׁוּרוֹת
עִם הַדְּנָאִים הַנָּדִיבִים – וְדִבְרִי נֹאצָה בְּפִידָה!
אוֹלָם זֹאת לָךְ אָמַר, וְהִיו דְּבָרִי וְקִמּוּ:
אִם־אֲמַצָּאָה עוֹד־פַּעַם בְּשִׁגְיוֹנְךָ כִּיּוֹם מִשְׁתַּגֵּעַ –
יֹאשׁוּ אֶל־יְהִיָּה עַל־כִּתְּפוֹת אוֹדִיסֵס הַגִּבֵּר, וְאֶל־אוֹסִיף
260 וְד וְאֶקְרָא אָבִיהוּ מוֹלִידוֹ שֶׁל־טִלְמָכוֹס,
וּסִלָּא אֶתְפֹּשׁ בָּךְ וְאֶקְרַע מִמֶּךָ מִלְּבוּשֶׁיךָ

על-כתנתך ועל-מעילך ועל-כסות ערותך,
 תוכל אל-האניות המהירות, ואתה מיבב,
 כי אגרשך מתוך האספה במהלמות מבישות".
 ככה אמר והקהו בשרביט על-ערפו וכתפו;
 הִזָּה מתעקל הלה, ודמעי נגרים בהמון.
 בצבצה, עלתה על-כתפו חבורה מלאתי דמים
 תחת שרביט הזקב; וישב על-מקומו והרעיד,
 כואב ופניו פני פתי, מביט ומוחה דמעותיו.
 המה, ואם-חרה אפם, שחקו עליו כלם;
 ונבט איש אל-רעהו, ואמר האומר ויגיד:
 "הוי אלהי! כמה פעל אודיסס האיש ומה עולל!
 עצות טובות הוא יעץ וסער מלחמה הפית,
 אולם עתה מה הגדיל עשה פה מכל אשר-עשה
 בתוך הארגאים, כי-סכר פי לצו מחרף בקהל.
 ספק בעיני אם-ישוב ויהין בנפשו לחלל
 כבודם של-מלכים בעדה בדברי נאצה ושנינה".
 ככה אמר הקהל; ואודיסס מקרקר-תקירות
 קם ויניצב ובכפו השרביט, ואתנה על-ידו,
 מראה פני כרוז מראה. ותהס העם, את-הקהל,
 למען ישמעו בדבר אודיסס הקרובים והרחוקים,
 כל-עם האכיים, והרהרו מאד בעצתו.
 כלכל את-דבריו בהשכל וידבר אליהם ויאמר:
 "בנו של-אטרוס המושל! רצונם של-עם האכיים
 לעשות אותך לגנאי באדם המדברים שפת-אנוש,
 אינם שומרים לה הבטחתם, אשר הבטיחו
 בעלותם הנה מארגוס מזינת-הסוסים,
 אשר תשוב לארצה, כהחריבה את-אליון הבצורה;

יען כיהם, כעוללים וכנשים אשר נתאלמנו,
 איש בחיק אחיו יתנו את-געגועיהם על-ביתם.
 אמנם כל-שבע-עמל ישאף לשוב אל-ביתו.
 יען אם-אף ירח אחד ירחק בן-אדם מאשתו,
 סר הוא ונצף בספינה מרבית-בדי-התרן,
 המטלטלת בים הסוער בסופות של-חרף.
 אנו השנה התשיעית חולפת חלילה עלינו
 להיותנו פה שוהים. לכן גם לא-אזעם אכיים,
 אם-גם זועפים הם בספינות הכפופות; ואולם
 חרפה היא לשהות כה-הרבה ולשוב בריקות ידים.
 אנא, סבלו, ידידי, חכו עוד מעט וננכח,
 הלאמת נבא קלכם, אם-שקר היה בפיהו.
 יען כי-יודעים כלנו, ואתם היום עדים כלכם,
 כל-הנמלטים עד-עתה מידיהם של-שליחי המות.
 אף תמול-שלושום - בהתקבץ אניות אכיים באכלים
 לשאת בכנפיהן כליון וישד לפריאמוס ולטרויים,
 ונאנחנו מקריבים על-מזבחות קדש על-אובל
 ההקטומבות התמימות לאלים בני-האלמות
 תחת הדלב הנאה על-שטף המים הצחים, -
 היה המופת הגדול; דרקון אים, מאדים ערף,
 ויושב אולימפוס הוא עצמו שלח אותו לאור-יומם,
 קפץ מתחת מזבח, נתר ונאחו בדלב,
 עליו בראש אמיר שם קן לאפרחיו של-אנקור לקטנים,
 יושבים במחבא אילן ובסתר העלים ישכנו,
 שמנה אפרחים ותשיעית היא אם האפרחים עליהם.
 קפץ הדרקון לבלע את-כל-האפרחים המציצים;
 היתה האם מרחפת על-פני גוזליה ביללה;

פתאם התעקם ותפסה בכנפה, והיא עוד צוחת.
 אך כשבלע את-אם האפרחים ואת-ילדי האנקור,
 שוב עשהו לאות ולמופת האל אשר-בראו;
 לאבן הפכו זאוס בן-קרונוס יודע-הנכלים.
 עומדים היינו משתאים ומחרישים לנעשה.
 אך כשהפסיק המופת האים את-קרבו האלים,
 נשא תכף קלכס את-קולו, התנבא ויאמר:
 'מה-תחרישו, תשתאו, אכיים יפי-המחלפות?
 לנו המופת והאות מאת זאוס יודע-העצות -
 רחוק ועוד ירחק חק, ולעולם תהלתו עומדת.
 כאשר בלע הלה את-ילדי האנקור ואת-אמם,
 שמנה אפרחים ותשיעית אם האפרחים עליהם,
 ככה תהיינה גם-לנו כמספר הזה שנות-מלחמה,
 אך בעשירית נלכד את-טרויה רחבת-הדרכים'.
 ככה אמר; והנה קמו והיו כל-דבריו.
 הבה נשארה פה, אכיים עדויי-מצחות,
 עד שנלכד מצודת פריאמוס הבצורה למשגב!
 ככה אמר, וכל-הארגאים הריעו לעמתו,
 ענו כל-האניות קול אים, ענות האכיים,
 אשר הריעו לדברי אודיסס הדומה-לאלים.
 נשא בתוכם את-קולו אז גסטור פרש גרניה:
 "אוייה-לי! דברים תדברו באותם תינוקות קטנים,
 אשר לא-בגרו ולא-אכפת להם כל-עלילות מלחמה.
 ודברי אמנה מה הם, ושבועות הברית שנשבוענו?
 כלום תשא רוח מועצות, מחשבות גברים ערכו?
 יין נסכנו לריק ותקיעות הכף שוא תקענו?
 הנה בדברים נתקוטט אך ללא-הועיל, ותשועה

320

325

330

335

340

רחקה מנו, ואם-כמה וכמה אנחנו פה שוהים.
 אתה, בן-אטרס, גם-עתה עצתך בל-תמוט, כקדם
 נהל את-חיל הארגאים בסער מלחמות אימות,
 יאבדו באבדנם אלה, האחד השנים, האומרים
 ולא-כלבנו אכיים - ולא תהיה עצתם ולא תקום -
 לקדם ללכת לארגוס, ובטרם נדע האמת
 או אך-שקר הבטיח זאוס תופש-האיגיס.
 יעו, הנני אומר, אך נענע לנו בראשו
 זאוס זה שגיא-הכח ביום בו ירדו בספינות
 קלות ארגאים להביא מות וכליון לטרויים,
 שלח את-ברקו מימין - סמן טוב הוא ותשועה.
 איש מכם לא-יאמר למהר ולשוב אל-ביתו,
 טרם שכב את-אחת הנשים מנשי אנשי טרויה,
 טרם נקם את-גזלת הלנה ואת-כל-עמלנו.
 אולם אם-יש מי-שנפשו תכלה מאד לשוב ביתה,
 יגע בספינה השחורה מרבת-המשוטים, למען
 יחוש ויקדמו המות והכליון הוא ראשון.
 אולם אתה, המושל, הועץ בלבך והט אזן
 גם לאחרים, כי דברים שיש-כם תועלת אדבר:
 צו, אגממנון, ויתפקד העם למשפחותיו, לשבטיו;
 יעזוב שבט עם-שבט, משפחה תעזר משפחה.
 והיה אם-תעשה זאת, ושמעו בקולך אכיים, -
 תדע, מיהוא הירא בין כל-המנהיגים והגויים,
 מיהם אנשי החיל, כי איש איש על-שבטו ילחמו;
 תדע גם, הבגזרת האלים לא-תוכל לקררה,
 או באשמת רפי הלב, אשר לא-יבינו מלחמה".
 ואגממנון המושל השיב אמריו ויען:

345

350

355

360

365

"שוב, הזקן, נצחת בדברים את האכזבים!
 זכס אבינו, ואתנה ואפולון! לו עמדו לימיני
 עוד עשרה כמותך יועצים מן האכזבים,
 ודאי מהרה אז נפל נפלה בזרוע עזנו
 קרית פריאמוס המושל להרס אותה ולהפקה.
 אולם בן-קרונס תופש-האיגיס לי מנה מכאובות,
 גם הביאני בסבך מריבות חנם ומדנים.
 הנה גם התעשקתי אני עם-אכילס על-אודות
 נערה בדברי איבה, אנכי התחלתי במצה;
 ואלו שכנו היינו בעצה אחת כקדם,
 כליון הטרויים ואבדנם לא היה מאחר אף-רגע.
 קומו וסעדו לבכם, למען נתחיל במלחמה.
 איש איש ימרק חניתו, יערף יפה מגנו,
 איש איש יתן המספוא לסוסיו מהירי-הרגל,
 איש איש יתבונן לרכבו על-סביביו, יתכונן לקטל,
 למען נוכל ונלחם כל-היום קרב-אימות.
 יען לא-גרף מלחם, ומקטל לא-נשבת אף-רגע,
 עד שנטה הלילה והפריד בין זועמים גברים,
 תרבה תזיע על-גבי התזה הרצועה, בה תלוי
 שלט מכסה הגבר, אף תיעף הכף על-הכידון;
 ירבה יזיע הסוס ברכב המהקצע לתפארה.
 אולם האיש אשר-אראה והוא נשאר מחוץ למלחמה,
 שוהה אצל הספינות הכפופות, תקנתו אד-מעל,
 אשר-ינצל מהיות טרף לכלבים ולע"ט".
 ככה אמר; וירע עם האכזבים כמשבר,
 אשר תטלטלו רוח דרומית אל-חוף-ים מאד תלול,
 נתן למהלמות הגלים, אשר לא תכלינה לעולם

בסער רוחות נשאות ובאות מכל-כנפי ארץ.
 נחפזו קמו ממקומם, התפזרו אל-מול ספינותיהם,
 עלה התאבד העשן מתוך אהליהם, סעדו.
 איש איש הקריב קרבנו לאחד מבני האלמות,
 העתיר אליו, וימלטו ממות בעמל המלחמה.
 ואגממנון העוצר-בגברים הוא הקריב קרבנו
 פר בן-בקר שמו בן-חמש לזאוס השגיא,
 קרא לזקנים ולטובים בכל-האכזבים לזבח.
 וקדם-כל את-נסטור ואת-אידומנס המושל,
 גם את-שני האיסים, גם את-בן-טידס הגבור,
 גם את-אודיסס, הוא ששי, הגבר החכם כזאוס.
 אף מנלאוס, הגבר הקורא-בחיל, בא בעצמו,
 יען כיי-ידע, מה-דאג לבב אגממנון אחיהו.
 עמדו סביב לפר וחפנו השעורים מטנא.
 נשא את-קולו בתוכם האיש אגממנון המושל:
 "זכס המהלל, הגדול, שכן-ענגי-אפל ואיתר!
 שמש אל-ישקע ובא, ואפלה אל-תבוא עם-לילה,
 טרם אמגר מעל את-גג בית פריאמוס הנשא
 שחור מעשן ונפצתי ושלחתי את-פתחיו באש-איבה,
 עד-אם-בקעתי בנחשת שרינו של-הקטור לחזו
 אף אנפצנו לרסיסים, וסביב לו רעיו הרבים
 ישכבו פניהם באבק, בשניהם יכרסמו ארץ".
 ככה סח. ולא שעה בן-קרונס אל-קולו תחנתו,
 קבל ממנו קרבנו, אף הוסיף לו עמל ותלאה.
 אחרי שפכם תפלתם וזרותם גרעיני השעורים,
 הרם את-צואר הפר, ושחט אותו והפשט
 עורו מעליו, נטלו את-שוקיו וכרכום בפדר,

שָׁנִים מִכָּאן וּמִכָּאן, וְנִתְחִים הוֹסִיפוּ עֲלֵיהֶם.
 שָׂרְפוּ אוֹתָם עַל-מוֹקֵד, עַל-עֲצִים נְטוּלֵי-עֶפְאִים,
 שָׂמוּ אֶת-בְּנֵי הַמַּעֲצִים עַל-שְׁפוּדִים וְהִבִּיאוּם בְּלֶהֱב.
 אַחֲרֵי שִׁשְׂרְפוּ הַשּׁוֹק וְטַעְמוֹ מִן-הַמַּעֲצִים,
 נִתְחוּ לְנִתְחִים הַבָּשָׂר וְשָׂמוּ הַנִּתְחִים עַל-שְׁפוּדִים,
 צָלוּ הַבָּשָׂר בְּזֵהִירוֹת וְשׁוּב הִסִּירוּהוּ אֶת-כָּלוֹ.
 אוֹלָם אַחֵר כָּלוּתָם אֶת-מִלְאֲכָתָם וְעָרְכָם הִסְעוּדָה,
 יֵשְׁבוּ וְאָכְלוּ, וְדָבַר לֹא חָסְרוּ בַּמִּשְׁתֶּה הַמִּפְאָר.
 אוֹלָם אַחֲרֵי שְׁתוּתָם וּמִלְאָם אֶת-תַּאֲוַת רַעְבוֹנָם,
 פָּתַח וַיְדַבֵּר בַּקֶּרֶבָם נִסְטוֹר הוּא פָּרַשׁ גִּרְנִיהָ:
 "בָּנוּ שְׁלֹא־טָרַס הָרֶם, אֲגַמְמִנּוֹן הָעוֹצֵר-בַּגְּבֻרִים!
 אֶל-לָנוּ נוֹסִיף פֶּה שֶׁבֶת וְנִרְבֶּה פְּטוּטִים וְנִדְחָה
 אֶת-הַדָּבָר, שֶׁנָּתַן הָאֱלֹהִים בְּיָדֵנוּ!
 צוּ לְכָרוֹזוֹת וַיִּזְעִיקוּ הָעָם, אֶת-בְּנֵי הָאֲכִיִּים
 נוֹשְׂאֵי-שְׂרִינּוֹת הַנִּחְשָׁת, וַיִּקְהִלוּ אֶצֶל הַסְּפִינּוֹת,
 וְאָנוּ נִתְאָסַף בְּהִמּוֹן וְנִעְבֵּר בַּמַּחְנֶה הַגָּדוֹל
 שֶׁל-הָאֲכִיִּים לְמַהֵר וּלְעוֹרֵר חֲמַת הַמִּלְחָמָה".
 כָּכָה אָמַר; וְלֹא סָרַב לוֹ אֲגַמְמִנּוֹן הַמוֹשֵׁל;
 צִוָּה מִיָּד לְכָרוֹזָיו צִלּוּלֵי-הַקּוֹל, כִּי יִזְעִיקוּ
 אֶל-הַמִּלְחָמָה אֶת-חֵיל הָאֲכִיִּים יַפִּי-הַמַּחְלָפוֹת,
 הֵמָּה הַכְּרִיזוּ בְּקוֹל, וְאֵלֶּה נִחְפְּזוּ נִקְהִלוּ.
 אַךְ כָּל-הַמַּלְכִּים הַנְּדִיבִים אֲשֶׁר-עִם-בֶּן-אֹטָרַס נִחְפְּזִים,
 עוֹרְכִים מַעֲרֻכוֹתֵיהֶם, וּבַקֶּרֶבָם פִּלַּס-אֶתְנָה,
 בַּכִּפָּה הָאִיגִיס הַנִּפְלָאָה, שֹׁזְקֶנָה לָהּ זָרָה וּמָוֶת;
 מֵאָה צִיצִיּוֹת תִּפְאָרָה עֲשׂוּיֹת לָהּ בַּכֶּתֶם-פֶּז, תְּלוּיֹת
 מַעֲשֵׂה קְלִיעָה נִהְדָּרָה, בַּמֵּאָה שְׁנָרִים כָּל-צִיצִית;
 טָסָה, חֲלָפָה עִם-שִׁלְטָה בָּעַם הָאֲכִיִּים, מִבְּרִיקָה,

עוֹרָרָה אוֹתָם לְמַהֵר, וּבִלְבַב אִישׁ וְאִישׁ גַּם הָעִירָה
 פָּח לֶלֶחֶם בָּאוֹן, וְלֹא־סָר קֶרֶב, וְלֹא־יִיגַע.
 נִדְמָה לָהֶם יוֹתֵר עָרֵב הַקֶּרֶב וְהַקִּטְל מִהַפְּלִיג
 בַּסְּפִינּוֹתֵיהֶם הַחֲלוּלוֹת אֶל-אֶרֶץ אֲבוֹתָם אֲהָבוּ.
 מִשָּׁל לֹאֵשׁ הַכָּלִיוֹן, שֶׁאֲחֻזָּה בִּיעַר אֵין-שְׁעוֹר
 עוֹלָה עַל-תּוֹעֲפּוֹת הָרָ, וְזִרְחָה אֶל-קִצְוֵי מְרַחֲקִים, -
 כָּכָה עָלָה גַם-נִגְהָ גִשְׁק הַנִּחְשָׁת הַנִּהְדָּר,
 נוֹצֵץ, מִבְּרִיק וְעוֹלָה דֶּרֶךְ הָאֵיתָר שְׁמִימָה.
 מִשָּׁל לְסִיעוֹת מְרֻבוֹת, צִפְרִים בַּעֲלוֹת כָּנָף,
 סִיעוֹת בְּגִי-עָגוֹר אוֹ-אֲנוֹ, בְּרֻבוֹרִים אֶרְפֵי-הַצִּנּוֹר
 עַל-נְאוֹת דָּשָׁא בְּאֶסְיוֹס, שֶׁאֲצֵל קְאֶסְטְרוֹס הָאוֹבֵל,
 עָפִים לְכָאן וּלְכָאן, וּמִשִּׁיקִים כְּנָפִים בְּגִילָה,
 פִּתְאֵם יֵשְׁבוּ בַּצִּנְחָה, וּלְקוֹלָם יִבְקַע הָאֲחוּ, -
 כָּכָה הַתְּגוֹדְדוֹ, שִׁקְקוֹ הַמוֹנִים אֲכִיִּים מִתְּפָרְצִים
 מִן-הָאֱהָלִים וְהַסְּפִינּוֹת אֶל-עֵמֶק סַקְמַנְדְּרוֹס, וְתֵהֶם
 נוֹרָא הָאֶרֶץ מִתַּחַת רִגְלֵי הָעָם וְהַסּוֹסִים.
 וְעַמּוֹ בְּאֲחוּ סַקְמַנְדְּרוֹס, הַמַּעֲלָה פְּרָחִים הַמוֹנִים
 רַבִּים מְאֹד, כְּמוֹ עָלִים, כַּפְּרָחִים לַעֲתוֹת בְּקִיץ.
 כָּאוֹתָם הַזְּבוּבִים הַמְּרַבִּים הַבָּאִים הַמוֹנִים וְצִפּוּפִים,
 אֲשֶׁר יִשְׂרְצוּ שְׂרָץ בַּמִּכְלָאוֹת רוֹעִים עִם-תְּקוּפַת
 תּוֹר הַזְּמִיר, וְהַפְּלִים מִלֵּאִים הַחֲלָב עַד-שְׁפוּתָם, -
 כָּכָה רַב מִסְפֵּר אֲכִיִּים יַפִּי-הַמַּחְלָפוֹת, שֶׁעָרְכוּ
 בְּמִישׁוֹר סַקְמַנְדְּרוֹס מוֹל טְרוּיִים, שׁוֹאֲפִים שָׁם לְכָלוּתָם.
 מִשָּׁל לְרוֹעֵי הָעוֹזִים, שֶׁהֵמָּה מִיִּטִּיבִים לְהִבְחִין
 בְּנֶקֶל בֵּין עֶדֶר לְעֶדֶר, כְּשֶׁאֵלֶּה מִתְּעַרְבִים בְּאֵלֶּה, -
 כָּכָה עָרְכוּ מִנְהִיגֵי הָעָם פֶּה וְשָׁם אֶת-הַגְּדוּדִים
 לְבוֹא אֶל-הַמִּלְחָמָה, וְאֲגַמְמִנּוֹן הַמוֹשֵׁל

בתוכם, ועיניו וראשו כעיניו של זבס וכראשו,
 אבנט ארס אבנטו, וחזו חזה פוסידאון.
 כאותו שור פר בור בקר, מתנוסס בעדר בין פרות,
 עולה על כלן ביפיו, ואין שני לו דומה בקר, -
 ככה הפליא מעם ביום ההוא זבס את בור אטרס,
 עולה וגדול מרבים ונהדר בין כל הגבורים.
 אנא, הגדנה לי, מוזות היושבות בהיכלי אולימפוס -
 יען אתן בנות אלים, אתן בכל והכל יודעות,
 אנו אך שמועות שמענו, וידעו חינו מאפע, -
 ראשי דנאים מי היו וההולכים לפניהם בקרבות.
 הן לא אוציא במספר החיל ולא אכננו,
 אלו לי עשר לשונות ופיות עשרה לי היו,
 קולי בגרוני לא ייבש, ולבי לב עשוי נחשת,
 אם לא אתנה, המוזות אשר באולימפוס, בנות ואוס
 תופש האיגים, תגדנה, מי היו היוֹרדים אליזנה.
 אקרא בשם המנהיגים ואת כל האניות אכנה:
 ראשי ביאוסים לאיטוס, ארקסילאוס וקלוניוס,
 פרותאנור וגם פנלאוס, העמים הרבים
 אשר בהריה ואשר באבליס זה ארץ הטרשים,
 אשר בסכיניוס, וסקולוס, ואטאון, זו רבת הגבעות,
 אשר בגריה, ותספיה ובמיקלסוס הרחבה,
 יושבי הרמה ואילסיון ואלה היושבים באריתרי,
 אלה הנחתים באלאון, ושוכני פטאון והילה,
 יושבי עיר אוקליה ומדאון מצודת ההדר,
 יושבי קופי, ואבטרסיס ותסבה רבת היונים,
 בני קורוניה ובני הליארטוס עטוית הדשא,
 יושבי קרית פלטיה ואשר התישבו בגליסס,

יושבי עיר הפותבי, הקריה הבנויה לתפארה,
 יושבי אנכסטוס הקדושה, שם חרשת פוסידון נחמדה,
 גרי מידיה וארנה, הארץ הברוכה בגפן,
 יושבי ניסה הקדושה ואתדון באפסי מרחקים, -
 אלה הפליגו בים בחמשים אניות; ומאה
 ועשרים בחורים ביאוסים בספינה וספינה ירדו.
 אלה היושבים באספלדון ובארכומנוס מניים,
 ראשים להם אילמנוס ואסקלת, שני בני ארס,
 ילדה לו אסטיוכה, בביתו של אקטור בוראוס, -
 פעם עלתה הבתולה הצנועה אל העליה,
 שם בא אליה בשלי ארס זה שגיא הפת, -
 נלוו עליהם ובאו בשלשים אניות חלולות.
 סכדיוס ואפטטרופוס שנים מנהיגים לפוקים, והמה
 שני בני איפיטוס הנדיב בנו של נבבולוס, כל יושבי
 עיר קפריסוס וחבל פיתון, זה אדמת הטרשים,
 קריסה הקריה הקדושה, ודבליס ושדמות פנופס,
 יושבי הימפוליס ואלה היושבים סביב אנמוריה,
 כל היושבים על גדות קפיסוס הנהר הקדוש
 ואלה היושבים בליליה, אשר על מעינות קפיסוס, -
 המה ירדו ובאו בארבעים אניות משחירות.
 אלה המפקדים לפוקים, שערכו מערכותיהם
 ויאהילו חלוצים עליד הביאוסים משמאלם.
 נשיא ללוקרים בנו של אואילס, הוא אים המהיר,
 קטן וגם לא הגיע עד אים בנו של טלמון,
 קטן ממנו מאד; ואם שרין בד עוטה וזעיר
 עלה ברמחו על כל ההלנים ועל האכיים;
 אשר בקינוס, ובאופואיס, ובקליארוס ובבסה,

אנשי סקרפה ואנשי אבגיי, זו-ארץ החמדה,
 אנשי טרפה ותרוניון על-בואגריוס הנדר -
 הם על-נשיאם בארבעים אניות משחירות, כל-ספינות
 לוקרים, היושבים מנגד לארץ אבבויה הקדושה.
 ואלה היושבים באבבויה, אבנטיס אנשי מלחמה,
 כלקיס, אירטריה וגם הסטיאיה הברוכה בגפן,
 אשר-בקרנת לחוף-ים ובדיאוס על-רמות ההרים,
 אנשי קריסטוס וכל-העם המתנחל בסטירה,
 אלפנור ראש להם, מיוצאי חלציו של-ארס,
 בן-כלקודון, הגביר לאבנטיס נדיבי הלכב.
 אתו באו אבנטיס זריזים, מגדלים שער ערפם,
 תופשי חניתות, משתוקקים לפוצץ ברמחים נטויים
 שרין אויביהם על-חזם בסער מלחמה אמה, -
 המה הפליגו בים בארבעים אניות משחירות.
 אלה היושבים באתונה, העיר הבנויה לתפארה,
 ארץ ארכתס הנדיב, אשר אתנה גדלתו,
 בתו של-זאוס המרעים - ואמו הארץ הפורה -
 ותושיכנו באתונה בהיכלה שלה היכל חמד,
 אשר-שם לו יקריבו כל-זאטוטי אתונה
 פרים בני בקר ועזים לתקופת כל-שנה ושנה;
 נשיא להם מנסתס בנו של-פטאוס הגבור.
 אדם לא היה בארץ, איש אשר-ידמה-לו וישוה
 לערף סוסים לקרב וגברים תופשי-מגנים,
 בלתי אם-נסטור האחד, כי הוא עולה עליו בשנים.
 אחריו באו לקרב חמשים אניות משחירות.
 שתים-עשרה ספינות משחירות הוביל מסלמיס אים;
 חילו נטה אהלים אצל גדודי אתונה.

כל-המתנחלים בארגוס ובטירנס הבצורה-למשגב,
 אסינה והרמיונה, השוכנות לנמלים עמקים,
 יושבי טריון, ואיוגס ונוף אפידכרוס רב-יון,
 אנשי איגינה ומסס, כל-זאטוטי אכיים,
 נשיאים להם דיאומדס, הקורא-בחיל בקרבות,
 סתגלוס בנו של-קפנס, הגבר המהלל-בשערים,
 ועוד אבריאלוס, שלישי, הגבר הדומה-לאלים,
 הוא בן-מקיסטס המושל מזרע טלאוס הנדיב.
 נשיא לכלם בקרב דיאומדס הקורא-בחיל;
 אתו החרו באו שמונים אניות משחירות.
 באו יושבי מיקני, הקריה הבנויה לתפארה,
 אשר-בקורנת הנהדרה ובקלאוני הנאה,
 כל-המתנחלים בארגיי ובאריתריה הנעימה,
 יושבי סיקיון, שלפנים שם שפך ממשלתו אדרסטוס,
 בני הפרסיה ובני גונואסה הבנויה ברמה,
 שוכני פלנה ואלה היושבים מסביב לאיגיון,
 דרי כל-איגיאלוס והליקה רחבת הידים,
 ואגממנון המושל נשיא למאת ספינותיהם.
 עצום העם אשר-אתו, והמה הרבים והטובים;
 היה מתנוסס בתוכם בנשק-הנחשת הנוצץ,
 עוטה גאון וגא ועולה על-כל-הגבורים,
 יען כי-גבר עליהם, והעם אשר-אתו - הרבים.
 אחר-כן בני לקדימון, מקפת הנקרות הרבות,
 אנשי פריס, ואספרטה ומסה הרבה ביונים,
 שוכני פריסי ואלה היושבים באבגיי הנעימה,
 אשר-באמיקלי ואשר בהלוס, הבנויה לחוף ימים,
 אשר התישבו בלאס והשוכנים בשדמות איטילוס, -